

Δραστηριότητα 3η

Ένωσε τις λέξεις που υπάρχουν στο σύννεφο με τις σωστές απαντήσεις που υπάρχουν στο φεγγάρι.

Δραστηριότητα 4η

Χρησιμοποίησε τις παρακάτω κάρτες για να φτιάξεις τη μουσική ένταση που ταιριάζει σε μια δάλασσα ήρεμη που σιγά σιγά αγριεύει.

f

pp

<

p

ff

>

Δραστηριότητα 5η

Κάτι έχει γίνει λάδιος!

Ένα από τα παρακάτω σχήματα δεν είναι σωστό.

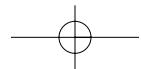
Προσπάθησε να το βρεις!

p < f

f < p

p < pp

f < ff

9. Χριστουγεννιάτικες μελωδίες

Δραστηριότητα 1η

Άκουσε... παραδοσιακά κάλαντα από την Πελοπόννησο. Διάβασε τα λόγια και τραγούδησέ τα κι εσύ μαζί με τους συμμαθητές σου.

Γνωρίζεις κάποια άλλα κάλαντα;

Γράψε τα λόγια τους και τραγούδησε τα κάλαντα που ξέρεις στον δάσκαλο και στους συμμαθητές σου.

Δραστηριότητα 2η

Κάλαντα με αυτοσχέδια μουσικά όργανα

Εκτός από το γνωστό τριγωνάκι που μας συνοδεύει στα κάλαντα κάθε χρόνο, φτιάξε και ένα δικό σου μουσικό όργανο για να τα τραγουδήσεις.

Κουδουνάκια

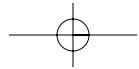

Θα χρειαστείς: καδαριστικά τσοχάκια πίπας (από ένα περίπτερο) και μερικά κουδουνάκια (από μαγαζιά που πουλάνε είδον ραπτικής).

Οδηγίες

Ένωσε δύο καδαριστικά τσοχάκια στη μία άκρη τους.

Πάρε 2 ή 3 κουδουνάκια και πέρασέ τα στα ενωμένα τσοχάκια. Ένωσε τις άκρες που έχουν μείνει.

Το μουσικό όργανο είναι έτοιμο. Μπορείς να το περάσεις στο χέρι ή να το κρατήσεις. Κούνησέ το για να ακούσεις τον ήχο του.

Δραστηριότητα 3η

Κουδουνάκια

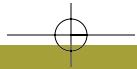

Δοκίμασε να παίξεις και να τραγουδήσεις μαζί με τους συμμαδητές σου το τραγούδι
«Τρίγωνα κάλαντα» με το μουσικό όργανο που έφτιαξες.

Sheet music for the first section of the song "Τρίγωνα κάλαντα". The key signature is B-flat major, and the time signature is 2/4. The lyrics are represented by asterisks (*).

Sheet music for the second section of the song "Τρίγωνα κάλαντα". The key signature is B-flat major, and the time signature is 2/4. The lyrics are represented by asterisks (*). The section ends with a repeat sign and the instruction "D.C.1 al Fine".

Sheet music for the final section of the song "Τρίγωνα κάλαντα". The key signature is B-flat major, and the time signature is 2/4. The lyrics are represented by asterisks (*). The section ends with a repeat sign and the instruction "D.C.1 al Fine".

10. Ανακαλύπτοντας το ψηλά και το χαμηλά στον κόσμο της μουσικής

Θα χρειαστείς: τρία ποτήρια, λίγο νερό, ένα μαγνητόφωνο.

Δραστηριότητα 1η

Πάρε το μαγνητόφωνό σου και προσπάθησε να ηχογραφήσεις διάφορους ήχους από το περιβάλλον σου.

Στη συνέχεια δοκίμασε να κατατάξεις τους ήχους που κατέγραψες ανάλογα με το ύψος τους. Γράψε τις απαντήσεις σου στις παρακάτω στήλες:

Ψηλοί ήχοι

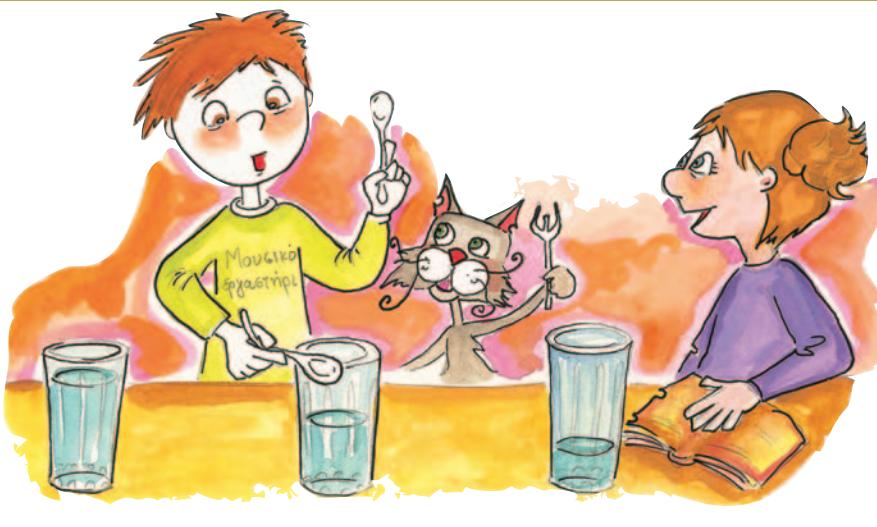
Χαμηλοί ήχοι

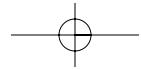
Δραστηριότητα 2η

Και τώρα ήρθε η στιγμή να παίξεις μουσική με το νερό.

Μόνο προσπάθησε να μνη το πιεις, γιατί τότε δια είναι αδύνατο να πραγματοποιήσεις την παρακάτω δραστηριότητα!

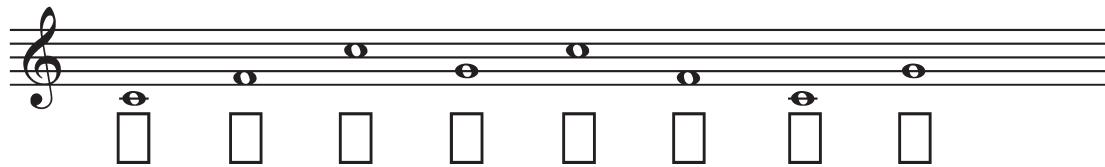
Πάρε τρία άδεια ποτήρια. Γέμισέ τα με νερό, όπως δείχνει η παρακάτω εικόνα. Όταν το καταφέρεις, πάρε ένα κουτάλι και χτύπα την άκρη τού κάθε ποτηριού. Ο ήχος που δια ακούσεις δια είναι διαφορετικός σε κάθε ποτήρι. Γράψε κάτω από κάθε ποτήρι πώς δια χαρακτηρίζεις τον ήχο που βγάζει (ψηλός, χαμηλός, μεσαίος).

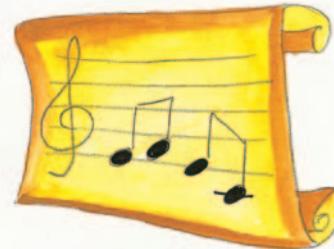
Δραστηριότητα 3η

Κοίταξε προσεκτικά τις νότες που είναι γραμμένες στο παρακάτω πεντάγραμμο. Γράψε στο κουτάκι που βρίσκεται κάτω από κάθε νότα το ύψος που θα είχε ο ήχος της κάθε νότας αν αποφάσιζες να τις παίξεις με ένα μεταλλόφωνο. Μπορείς να συμβολίσεις με το γράμμα **Ψ** αν ο ήχος είναι ψηλός, με **M** αν είναι μεσαίος και με **X** αν ο ήχος είναι χαμηλός.

Δραστηριότητα 4η

Αν αποφάσιζες να παίξεις τις παρακάτω μελωδίες πώς θα ήταν ο ήχος τους;
Ψηλός ή χαμηλός;
Ενωσε με μια γραμμή τις μελωδίες με την κίνηση που πιστεύεις ότι ταιριάζουν.

11. Αργά γερήγορα

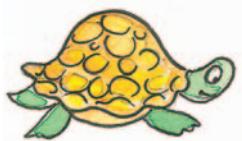

Δραστηριότητα 1η

Κοίταξε προσεκτικά τις παρακάτω εικόνες και φαντάσου πως καθεμιά από αυτές είναι και απεικόνιση ενός μουσικού έργου.

Γράψε κάτω από κάθε εικόνα την ταχύτητα που νομίζεις ότι θα ταίριαζε αν ήταν ένα μουσικό απόσπασμα.

Στη συνέχεια διάλεξε μια εικόνα. Φτιάξε ένα ρυθμικό σχήμα και προσπάθησε χρησιμοποιώντας ήχους από μουσικά όργανα, από αντικείμενα της τάξης σου και με τη φωνή σου να αποδώσεις ρυθμικά την ταχύτητα που έχεις σημειώσει κάτω από αυτήν.

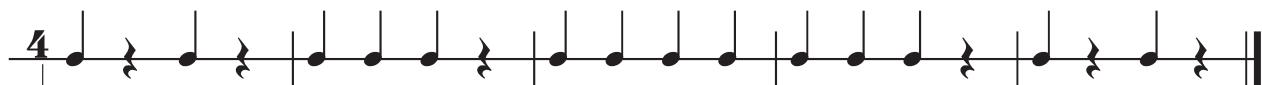

Εικόνα: Ταχύτητα: _____

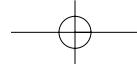
Ρυθμικό σχήμα: _____

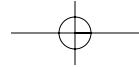
Δραστηριότητα 2η

Προσπάθησε να παίξεις μαζί με τους συμμαθητές σου το παρακάτω ρυθμικό σχήμα που περιγράφει την πορεία ενός τρένου χρησιμοποιώντας ένα κρουστό μουσικό όργανο ή χτυπώντας τα πόδια σου στο πάτωμα.

ατσελεράντο.....ριταρτάντο

Δραστηριότητα 3η

Τι λες; Μπορείς να συνδέσεις μουσική;

Το ξέρεις πως, όταν η ταχύτητα και η ένταση του ήχου μέσα σε ένα μουσικό έργο αποφασίσουν να συνεργαστούν μπορούν να δημιουργήσουν τις πιο όμορφες και ενδιαφέρουσες μουσικές;

Προσπάθησε κι εσύ να δημιουργήσεις το δικό σου μουσικό έργο χρησιμοποιώντας την ταχύτητα και την ένταση μαζί.

Σκέψου το ύφος και τα συναισθήματα που δέλεις να προκαλέσεις στους ακροατές σου. Γράψε ένα ρυθμικό σχήμα, διάλεξε από τις παρακάτω κάρτες αυτές που πιστεύεις πως θα σε βοηθήσουν να αποδώσεις την ιδέα σου και γράψε κάτω από το ρυθμικό σχήμα την ένταση και τις αλλαγές στην ταχύτητα που δέλεις να έχεις.

Όταν το καταφέρεις, διάλεξε ένα κρουστό μουσικό όργανο και παίξε τη σύνθεσή σου στον δάσκαλο και στους συμμαθητές σου.

αντάτζιο

αλέγκρο

Accel

Ritart

Ταχύτητα:

Δραστηριότητα 4η

Μπορεί η μουσική να διηγηθεί μια ιστορία;

Άκουσε προσεχτικά ένα μουσικό κομμάτι που έγραψε ο συνδέτης Μπέλα Μπάρτοκ και ονομάζεται «Από τη μερολόγιο μιας μύγας».

Τι φαντάζεσαι ότι έκανε η μύγα;

Τι συναισθήματα σου προκάλεσε;

Έπαιξε ρόλο η μουσική για τα συναισθήματά σου;

12. Χορεύω με τη μουσική

Δραστηριότητα 1η

Τι κινήσεις θα διάλεγες για να περιγράψεις μερικά από τα χαρακτηριστικά του μουσικού ήχου;

Κοίταξε τις παρακάτω εικόνες. Προσπάθησε να ενώσεις με ένα βέλος κάθε εικόνα με τη σωστή φράση. Όταν το καταφέρεις βρες κι εσύ τις δικές σου κινήσεις για να περιγράψεις τις παρακάτω εικόνες.

...μουσική δυνατή.

Ακούω...

...μουσική σιγανή.

...ψηλούς μουσικούς ήχους σαν τον ήχο από το τρίγωνο.

...ένα μουσικό όργανο να παίζει γρήγορα.

...μουσική που μοιάζει με νανούρισμα.

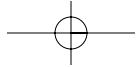
...τη μουσική που μου αρέσει να χορεύω.

Δραστηριότητα 2η

Το ξέρεις ότι υπάρχουν και άλλοι τρόποι να παίξεις μουσική με το τύμπανό σου έκτος από το να το χτυπάς;

Στη συνέχεια παρατήρησε προσεχτικά τις παρακάτω εικόνες. Σκέψου τι κίνηση και τι ήχος θα ταίριαζε στην κάθε εικόνα. Προσπάθησε να ταιριάζεις με ένα βέλος τα παρακάτω μουσικά όργανα με την αντίστοιχη εικόνα.

Όταν καταφέρετε όλα τα παραπάνω, χωριστείτε με τους συμμαδητές σου σε τρεις ομάδες. Διαλέξτε η κάθε ομάδα μία από τις παραπάνω εικόνες για να την αποδώσετε με κίνησην και ήχο.

Κάθε ομάδα θα πρέπει να αποτελείται από τους μουσικούς και από τους χορευτές.

Ακολουθήστε τις οδηγίες του δασκάλου σας, ετοιμαστείτε και παρουσιάστε η κάθε ομάδα ζεχωριστά την κίνησην και τον ήχο που ταιριάζει στην εικόνα που διαλέξατε.

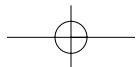
Προσπαθήστε να κάνετε όλα τα παραπάνω χρησιμοποιώντας αντί για μουσικά όργανα τον ήχο από αντικείμενα που βρίσκονται μέσα στην τάξη σας.

Δραστηριότητα 3η

Ο δάσκαλός σου θα βάλει να ακούσεις ένα μουσικό απόσπασμα από το έργο του Π. Ι.

Τσαϊκόφσκι «Ο Καρυοδραύστης», που ονομάζεται **Κινέζικος χορός.** «Ο Καρυοδραύστης» είναι ένα μουσικό έργο που έχει αποδοθεί πολλές φορές με μπαλέτο. **Σήκω και προσπάθησε να χορέψεις όπως εσύ δελεις, κάτω από τους ήχους του «Κινέζικου χορού».**

13. Ταξιδεύοντας με τη μουσική

Δραστηριότητα 1η

Σου έχει συμβεί ποτέ να κρυώνεις τόσο πολύ ώστε να τρέχεις ή να χτυπάς τα πόδια σου στο έδαφος για να ζεσταθείς;
Ο δάσκαλός σου θα βάλει να ακούσεις ένα απόσπασμα από το «**Χειμώνα**», (4 εποχές, Α. Βιβάλντι), στο οποίο ο συνδέτης μοιάζει να περιγράφει με τη μουσική του όλα τα παραπάνω.

Σήκω όρμιος και άκουσε για άλλη μια φορά τον Χειμώνα του Α. Βιβάλντι.
Χόρεψε όπως θέλεις και στα σημεία που μοιάζουν με το τρέξιμο και το χτύπημα των ποδιών κάνε κι εσύ τις αντίστοιχες κινήσεις.

Δραστηριότητα 2η

Άκουσε για άλλη μια φορά το έργο του Κ. Ντεμπισσί «**Το χιόνι που χορεύει**». Προσπάθησε μαζί με τους συμμαδπτές σου καθώς ακούτε τη μουσική να δείξετε με την κίνηση των χεριών σας τις διαβαμίσεις της έντασης που χρησιμοποιεί ο συνδέτης για να περιγράψει τον χορό του χιονιού.

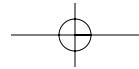

Δραστηριότητα 3η

Ποιο μουσικό όργανο διάλεξε ο Κ. Ντεμπισσί για να περιγράψει με τη μουσική του τις νιφάδες του χιονιού;

Βάλε ένα **X** στη σωστή εικόνα.

Δραστηριότητα 4η

Οι εικόνες μεταμορφώνονται σε φωτογραφίες μιας χειμωνιάτικης εκδρομής.

Φαντάσου πως οι παραπάνω εικόνες είναι σκηνές μιας χειμωνιάτικης εκδρομής που έκανες κατά τη διάρκεια του μουσικού ταξιδιού σου στη χώρα του χειμώνα.

Προσπάθησε να περιγράψεις κάθε εικόνα της εκδρομής σου:

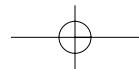
- Πότε έγινε;
- Πού έγινε;
- Ποιοι και πόσοι ήταν εκεί;
- Τι συναισθήματα ένιωσες (χαρά, φόβο, αγωνία, ανακούφιση);
- Τι μουσική θα διάλεγες για κάθε εικόνα (χαρούμενη/λυπημένη, αργή/γρήγορη, σιγανή/δυνατή);

1η εικόνα

2η εικόνα

3η εικόνα

4η εικόνα

14. Ένα παραμύθι γίνεται τραγούδι

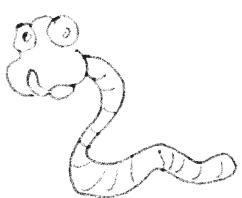

Δραστηριότητα 1η

Ο δάσκαλός σου θα βάλει να ακούσεις ένα απόσπασμα από το μουσικό έργο του Σαιν Σανς «Το καρναβάλι των ζώων».

Μήπως σου δυσκολεύεται να καταλαβείς σε ποιο ζώο αναφέρεται και ζωγράφισέ το.

Δραστηριότητα 2η

Ψάξε και διάβασε μέσα στο παραμύθι «**Ο Βασιλιάς των Ζώων**», που βρίσκεται στο Βιβλίο σου στη σελίδα 47 τις παρακάτω φράσεις.

Στη συνέχεια προσπάθησε να φανταστείς τη μουσική που θα έβαζες για να τις περιγράψεις.

Σημείωσε τις απαντήσεις σου στα παρακάτω κουτάκια βάζοντας ένα **X**.

Ηταν πάντα θλιμμένος και σκυδρωπός

λυπημένη μουσική

χαρούμενη μουσική

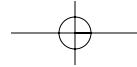
Το λιοντάρι ενδουσιάστηκε

δυνατή και χαρούμενη δυνατή και λυπημένη

Ο ποντικός έτρεξε και το είπε

γρήγορη

αργή

Εκείνα, μόλις το άκουσαν,
άρχισαν να ετοιμάζονται για
το μεγάλο πάρτι

Φτάνοντας όμως ξαφνιά-
στικαν

γρήγορη και χαρούμενη γρήγορη και λυπημένη

δυνατή

σιγανή

Δραστηριότητα 3η

Ένα τραγούδι μπερδεύτηκε!

Στο παρακάτω τραγούδι τα λόγια και οι στροφές έχασαν τη σειρά τους. Προσπάθησε να τα γράψεις με τη σωστή σειρά.

1η στροφή

κι όμως νιώθω μοναξιά
κι όλα λέω δια παν καλά.
Είμαι ο βασιλιάς των ζώων
μα μου ήρδε μια ιδέα

1η στροφή

Τι καλά! Συμφωνούμε.
Τι μεγάλη χαρά!

2η στροφή

πες τη μας φωναχτά.
Πες τη μας και διά ύμε

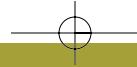
2η στροφή

3η στροφή

στο παλάτι μια βραδιά.
γέροι, νέοι και παιδιά.
Θα σας κάνω ένα πάρτι
Είστε όλοι καλεσμένοι

4η στροφή

15. Το μυστήριο του ρυθμού

Δραστηριότητα 1η

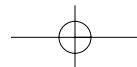
Κοίταξε προσεκτικά τα μπαλόνια που είναι ενωμένα.

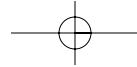
Σίγουρα δια σκεφτεί γιατί ενώθηκαν. Ενώθηκαν γιατί, όπως έχεις μάθει σε προηγούμενο κεφάλαιο, το J είναι ίσο με JJ . Προσπάθησε τώρα κι εσύ να ενώσεις και τα υπόλοιπα μπαλόνια.

Δραστηριότητα 2η

Το καμένα από τα παρακάτω μπαλόνια περιέχει και έναν διαφορετικό ρυθμό.
Χρωμάτισε εκείνα τα μπαλόνια με τους ρυθμούς που έχει πάξει ο δάσκαλός σου.

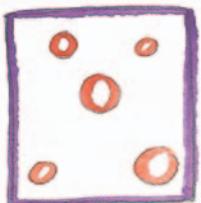

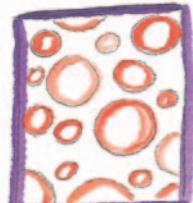
Δραστηριότητα 3η

Άκουσε τα μουσικά αποσπάσματα που θα βάλει ο δάσκαλός σου. Σκέψου... σε ποιο σχήμα ταιριάζει κάθε μουσικό απόσπασμα. Γράψε κάτω από κάθε σχήμα την απάντησή σου.

Αραιοί ήχοι

Πυκνοί ήχοι

Δραστηριότητα 4η

Ένας μουσικός σού έδωσε ένα ρυθμικό κομμάτι για να το παίξεις με παλαμάκια ή με κάποιο όργανο της τάξης σου. Εσύ όμως το βρήκες βαρετό και λίγο εύκολο. Έτσι, αποφάσισες να το εμπλουτίσεις και με άλλες ρυθμικές αξίες. Προσπάθησε λοιπόν να το αλλάξεις:

Δραστηριότητα 5η

Άκουσε το τραγούδι «Το μπαλόνι» που έμαθες στην τάξη σου και ζωγράφισε τα δικά σου σχήματα για τα σημεία που τραγουδάς αργά και για τα σημεία που τραγουδάς γρήγορα.

Τραγουδάω αργά

Τραγουδάω γρήγορα

Σύγκρινε τώρα τα παραπάνω σχέδια με την **παρτιτούρα** του τραγουδιού που έχεις στο βιβλίο σου.
Τι παρατηρείς; Το κάθε σχέδιο που έφτιαξες σε ποιο μέρος της παρτιτούρας ταιριάζει;

16. Ακούγοντας μουσική δυμάναι...

Δραστηριότητα 1η

Ένα μπερδεμένο μουσικό όργανο

Βάλε τις μπερδεμένες συλλαβές στη σωστή σειρά και ένα καινούργιο μουσικό όργανο θα σου εμφανιστεί.

λεκ- η-κή-τρι δά-ρα-κι

Ο δάσκαλός σου θα βάλει να ακούσεις τον ήχο της.
Μπορείς να μαντέψεις από πού προέρχεται το όνομά της;

Δραστηριότητα 2η

Ένα ανάποδο μουσικό σταυρόλεξο.

Κοίτα! Σε αυτό το σταυρόλεξο υπάρχουν οι λύσεις, αλλά δεν υπάρχουν οι ορισμοί. Εσύ και οι συμμαθητές σου ακολουθήστε τις οδηγίες του δασκάλου σας και χωριστείτε σε ομάδες. Η κάθε ομάδα πρέπει να φτιάξει τους δικούς της ορισμούς για τις λύσεις του σταυρόλεξου.

Οριζόντια

- 1.
- 2.
- 3.

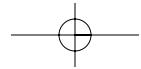
Κάθετα

- 1.
- 2.
- 3.

Σταυρόλεξο

1	2	3
1	T E Γ X O R Δ O	P
2	A P Γ A	P T E
3	N T E Φ I	O

Δραστηριότητα 3η

Άκουσε... ο δάσκαλός σου μα βάλει το τραγούδι «Κάτω στο γιαλό». Τι παρατηρείς; Μοιάζει με το τραγούδι «Πέντε ποντικοί»; Συζήτησε τις σκέψεις σου με τον δάσκαλο και τους συμμαθητές σου.

Φτιάξτε το δικό σας τραγούδι.

Μαζί με τους συμμαθητές σου ακολουθήστε τις οδηγίες του δασκάλου σας και χωριστείτε σε ομάδες. Κάθε ομάδα:

Βάλτε τα δικά σας λόγια στη μελωδία του τραγουδιού «Πέντε ποντικοί».

Τίτλος:

Στίχοι:

Μουσικά όργανα:

Σημειώστε πάνω στην παρτιτούρα που έχει μορφωθεί ο δάσκαλός σας:

Τα μουσικά όργανα
που διαχειρίζονται

Την ταχύτητά του

Τις αλλαγές
στην ένταση

Παρουσιάστε η κάθε ομάδα ζεχωριστά το τραγούδι που φτιάξατε.

17. Πώς μπορώ να φτιάξω μουσικά όργανα ♫

Φτιάχνοντας ένα ζευγάρι μαράκες...

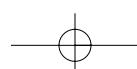

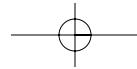
Οι μαράκες είναι κρουστό όργανο που προέρχεται από τις χώρες της Λατινικής και Κεντρικής Αμερικής (Βραζιλία, Κούβα, Μεξικό). Τις κατασκεύαζαν από αποξηραμένες νεροκολοκύδες γεμάτες φασόλια ή χάντρες.

Θα χρειαστείς: ένα μεταλλικό κουτί από αναψυκτικό, φακές, ρύζι ή φασόλια, σελοτέιπ και νερομπογιές.

1. Αφού έχεις πλύνει καλά το μεταλλικό σου κουτί, γέμισέ το με φακές ή ρύζι ή φασόλια.

2. Στη συνέχεια κλείσε το στόμιο του μεταλλικού κουτιού με σελοτέπι έτσι ώστε να μη χύνεται το περιεχόμενό του.

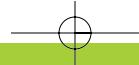
Το μουσικό όργανο είναι έτοιμο και μπορείς να ακούσεις τον ήχο του αν το κουνήσεις δεξιά και αριστερά.

Μπορείς να διακοσμήσεις το μουσικό όργανο που έφτιαξες
βάζοντας τις δικές σου πινελιές με τις νερομπογλές που έχεις.

Γίνε ένας μικρός εφευρέτης!

Ψάξε και βρες ό,τι υλικά δέλεις και προσπάθησε να φτιάξεις ένα μουσικό όργανο. Όταν το καταφέρεις, παρουσίασέ το στον δάσκαλο και στους συμμαθητές σου.

18. Μια διαφορετική ορχήστρα

Δραστηριότητα 1η

Δοκίμασε να ενώσεις με μια γραμμή τα πνευστά όργανα που βλέπεις με την ομάδα που ανήκουν.

Ξύλινα πνευστά

Χάλκινα πνευστά

Δραστηριότητα 2η

Ο μαέστρος τρελάθηκε... και φώναξε μερικά όργανα με λάδος όνομα! Προσπάθησε να βρεις ποια όργανα έχει κάνει λάδος και γράψε εσύ το σωστό όνομα!

